

We Lwowie dnia 15. lutego 1900.

Dodatek ogłoszeniowy do 4-go nru. Czasopisma Towarzystwa Aptekarskiego

---

Treść Nr. 4-go Czasopisma.

Jubileusz Seniora Gremium kol. Jakóba Piepasa-Poratyńskiego; Do P. T. Panów Kolegów; Zaproszenie «Koła aptekarzy lwowskich»; Sprawozdanie z XXXI Walnego Zgromadzenia gal. Tow. aptekarskiego. — Sprawozdanie z 2-go posiedzenia Wydziału. — Zjazd farmaceutyczny w Moskwie. — Cyrkularz w sprawie podwyższenia taksy za leki spirytusowe. — Wiadomości bieżące. — Ogłoszenia.

Kalendarz farmaceutyczny

na rok 1900

Cena w oprawie 1 zł. 60 ct.

TREŚĆ:

Przepisy i taksy pocztowe, telegraficzne i weksłowe. Liczne tablice. Nowe leki dokładnie zebrane. Badanie wody ze stanowiska higienicznego. Notatki z receptury. Mieszaniny ochładzające, ogrzewające, niebezpieczne i t. p. Synonimy niektórych środków. Oznaczanie ciężaru właściwego z licznymi rysunkami. Ważniejsze rozporządzenia. Spis aptek i t. d.

Woda Gubera

zawierająca

żelazo i arsen.

Nadzwyczaj skuteczna
w niedokrewności, choro-
bach kobiecych i tychże
następstwach, w chorobach
nerwowych i skórnych itd.

Sprzedaz we wszystkich aptekach i składach.

HENRYK MATTONI, Wiedeń.

Aqua Laurocerasi

ze świeżych liści i z ścisłością odpowiadającą wymogom Farmakopei
austriackiej Editio VII.

Paczki pocztowe à netto 4.³ kilogram, wody laurowej

po 2 zlr. 80 ct. franco opakowanie.

Adres: **G. Christofolletti**, Apotheker u. k. k. Hofflieferant in Görz.
(Küstenland). [18].

W sprawach kupna i sprzedaży aptek,
oraz obsadzania posad
pośredniczy z ramienia Towarzystwa aptekarskiego

A. Moczulski

apteka Dr. Mikolascha.

przyjmę zarząd apteki lub dzierżawę.

IGNACY BOJARSKI

magister farmacyi

ulica św. Antoniego l. 1.

J. MALEWSKI

we Lwowie ulica Ormiańska liczba 12.

poleca wyrabiane w swej fabryce

KORKI DO BECZEK i BUTELEK

z tej jakości od zagranicznych, jakoteż drzewo korkowe i koła do
mielenia jagiel, oraz podeszwy i koreczki damskie.

Biuro chemiczno-techniczne

Dra Jürgensena, Boumlicherz

Całkowite urządzenia fabryk chemicznych i pracowni. Wszelkie aparaty dla
wielkiego i małego przemysłu chem. Ważne dla pp. Aptekarzy i Drogerzystów.
Biuro udziela wszelkich recept i przepisów, wchodzących w zakres **małego prze-
mysłu chem.** jako to nap.: do fabryk wódek, likierów, surogatów kawy, win
owocowych, miodu, octu etc. etc. dalej szuwaksu, smarów, atramentu, lakierów
pokostów, etc. etc. perfum, wody do ust, środków dezynfekcyjnych, pudru etc.
etc. przepisy na plasty, maści i t. p.

Adres: Chorążczyzna 17 Lwów.

Apteka w Gołogórach
wraz z domem
jest zaraz do sprzedana.

Apteka w mieście prowincjonalnem
z dochodem 4000 zł. brutto
jest z powodu stosunków familijnych
tanio do sprzedania.

Bliższych informacyi udzieli
JULIAN HAUSBERG
magister farmacyi
Lwów, — apteka Ruckera.

Poszukuje się kupca lub dzierżawcy
w większem mieście.

Wysoka kaucya do dyspozycyi
Oferty przyjmuje
JULIAN HAUSBERG
magister farmacyi
Lwów, apteka Ruckera.

G. Hell i Spółka w Opawie

Proszkarnia

Fabryka przetworów chemiczno-farmaceutycznych i droguerya
(Zakład filialny: Wiedeń I. Sternagasse 8)

Ze względu na to, że nowo urządzone, względnie ulepszone nasze działy fabryczne w ogłoszeniach czasopism jak też w osobnych sprawozdaniach wymienione zostały, ograniczamy się obecnie li tylko na zestawieniu naszych

głównych działów fabrycznych i interesów.

Skład materiałów aptecznych zaopatrzoney we wszelkie towary i środki w aptekach używane.

Proszki od grubszych do najdelikatniejszych.

Bergera mydła lecznicze i higieniczne. Nazwy i marki ochronne tychże zarejestrowane.

Oplátky i przyrządy do zalepiania takowych systemu Fassera i innych.

110 gatunków różnych cukierków, także w opakowaniu oryginalnem.

Fabrykacya wazeliny wytrzymująca konkurencyę z Niemcami i Ameryką.

Fabryka opatrunków obowiązkowych i nadobowiązkowych, najdokładniej sporządzonych.

Wyrób ekstraktów.

Fabryka przetworów chemicznych.

Wyrób odczynników chemicznie czystych.

Wyrób wszelkich preparatów galenicznych objętych VII. wyd. lekosp. austr. i II. wyd. lekosp. węg.

Kapsułki gelatynowe zawierające leki najlepszej jakości.

Wina lecznicze i dietetyczne.

Przetwory żelaziste i manganowo-żelaziste w oryginalnych fiaskach po $\frac{1}{4}$ kilo i luźne.

Nowość! Przyrządy do zalepiania oplátków wedle wszystkich systemów: Hella przyrząd sprężynowy (Hell's Klappaparat).

Nowość! Preparaty wasolowe używane zamiast drogich, a często niepewnych preparatów wasogenowych.

Nowość! Hemalbumina Hell używa się zamiast drogiej Hemalbuminy Dahmem.

Nowość! Parowy aparat do oczyszczania pigulek.

Nowość! Komprymowane tabletki z wszystkich leków w różnych wielkościach.

Z nowych przetworów zeszkorocznych polecamy ponownie:

Papier woskowy wszelkiego rodzaju. Plastry smarowane o znakomitej sile przylegania.

Enplastr. anglican, Plastry, suche ekstrakta narkotyczne, miążko roztarte.

Czopki wydrażone, Cerata.

Stężone maście do receptury

Papier gorczyczny o nierównanej skuteczności.

Dziesięćkroć silniejsze wody destylowane.

Spiritus aromaticus decuplex.

Oleum hyoscyami decuplex.

Jako artykuły, które albo sami wyrabiamy, albo na które posiadamy główną reprezentacyę polecamy:

Petrosulfol, zastępujący lehtyol.

(W działaniu jednaki, przytęm znacznie tańszy).

Świadectwa lekarzy i dyrektorów szpitali.

Alapurin, Adeps Lanae NWK, Przetwory wazelinowe, Pasta glicerinowa do rąk, Pasta do zębów Bergera w tubkach Pastylki sublimatowe i t. p.

GLÓWNY SKŁAD SUROWICY WIEDEŃSKIEJ DLA SZŁĄSKA.

Dokładne cenniki rozśelamy na żądanie wszędzie franco.

CZASOPISMO TOWARZYSTWA APTEKARSKIEGO.

Wychodzi 1. i 15. każdego miesiąca, w objętości 1—1½ arkusza.

Prenumerata wynosi 630; dla członków Towarzystwa rocznie 4 zł. 30 ct.; półrocznie 2 zł. 20 ct.; w Warszawie rocznie 5 rs. 00 kop.; na prowincyi w Król. Polskiem i Ces. Rossyjskiem, z przesyłką, 5 rs. 20 kop.; w Niemczech rocznie 12 Mk.; w Belgii, Francyi i Szwajcaryi 15 frank.

* Cena ogłoszeń wynosi 6 ct. od wiersza (petit); przy większych i rocznych ogłoszeniach taniej.

Wszelkie korespondencje dotyczące redakcyi adresować należy do redaktora. Lwów, ulica Pańska 1. 22.

Adres administracyi: ulica Pańska 1. 2

Redaktor: Bronisław Koskowski.

Jubileusz Seniora Gremium kol. Jakóba Piepesa-Poratyńskiego.

Dnia 20 lutego ubiega 40 lat od chwili, w której kol. Jakób Piepes-Poratyński rozpoczął zawód aptekarski. Koledzy postanowili uczcić tę rocznicę uroczystym obchodem jubileuszowym, gal. Towarzystwo aptekarskie wręcza Mu w dniu tym dyplom członka honorowego.

Jubilat znany jest w kraju, jako pierwszorzędnny działacz na rozmaitych polach pracy społecznej, toteż hołd jaki składają Mu koledzy w dniu jubileuszu dla uczczenia Jego zasług jest tylko aktem sprawiedliwości.

W czasach ostatnich kwestya stosunku pracodawców i pracujących przeniknęła i do naszego zawodu, coraz częściej odbijały się echa pewnych nieporozumień między obiema stronami. Pracujący, jako pokrzywdzeni, rwali się do reform, na jakie wolno przekształcające się warunki zewnętrzne nie zawsze pozwalały. Wśród wrzenia umysłów i wzburzonych serc nie łatwo było zająć stanowisko, zadawalniające obie strony. W tych razach zadowolnić można wtedy, gdy się zajmuje stanowisko zasadnicze, zgodne ze słusnością, bez oglądania się na opinię mocniejszych. Takie właśnie stanowisko zajął Jubilat. »Aptekarstwo zreformować należy, położenie współpracowników poprawić!« Też zasady nie obawiał się Jubilat i w duchu tym rozpoczął pracę rozważnie, jak Mu doświadczenie długoletnie i wrodzony takt wskazywały.

Jakób Piepes-Poratyński, urodzony we Lwowie dnia 4 kwietnia 1846 r., wstąpił po ukończeniu swych studjów gimnazjalnych dnia 20 lutego 1860 do „aptekki pod srebrnym orłem«, będącej wówczas

Arno 2006/53/58

pod zarządem a następnie własnością ś. p. aptekarza Zygmunta Ruckera. Dnia 20 lutego 1863 złożył egzamin tyrocynialny a dnia 24 lipca 1866 uzyskał dyplom magistra farmacyi na uniwersytecie lwowskim.

Wkrótce potem, bo już w listopadzie r. 1866 objął zarząd a następnie dzierżawę „apteki pod złotym lwem“ (własność Adolfa Berlinera) a w r. 1871 nabył „aptekę pod węgierską koroną“ (po Ludwiku Ebenbergerze) którą do dnia dzisiejszego posiada.

W r. 1877 wybrany do Rady miasta Lwowa, należy — z przerwą trzyletnią — po dziś dzień do jej składu i od całego szeregu lat wybierany jest stale delegatem miejskim. W Radzie miejskiej należy do Sekcji sanitarnej, w której przez lat sześć piastował urząd zastępcy przewodniczącego.

W r. 1881 wybrany został do Izby handlowej i przemysłowej i od pierwszej chwili bierze bardzo żywy udział w jej sprawach. W lutym 1890 wybrany wiceprezydentem, przez długi okres czasu pełnił funkcje przewodniczącego. Był referentem bardzo wielu ważnych spraw przemysłowych, a kiedy sprawa regulacji waluty w Austrii stanęła na porządku dziennym złożył p. Piepes-Poratyński w tej skomplikowanej a podówczas mało znanej sprawie referat, który w kołach interesowanych wielkie wywarł wrażenie, a p. Piepes-Poratyński z powodu okazanej dokładnej i gruntownej znajomości sprawy, zapewnił sobie wybitne w Izbie stanowisko. To też w r. 1895 został dekorowany orderem Franciszka Józefa, a po ustąpieniu posła Szczepanowskiego wybrała Izba p. Piepesa Poratyńskiego jednomyślnie (w marcu 1897) posłem do Rady Państwa. W Radzie państwa należy p. Piepes-Poratyński do koła polskiego i jest członkiem wydziału ekonomicznego, socjalno-politycznego i przemysłowego; w ostatnich czasach wystąpił ze znanym (Czas. apt. Nr. 2. 1900) wnioskiem w sprawie reformy aptekarstwa. Obok rozmaitych innych godności piastuje godność członka krajowej Rady kolejowej, jest nadzw. członkiem Rady zdrowia, Rady szkolnej i t. d.

Podczas Wystawy krajowej w r. 1894 położył p. Piepes-Poratyński, jako członek Dyrekcji Wystawy wielkie zasługi, głównie jako referent loterii i pawilonu sanitarnego, który to ostatni głównie dzięki jego staraniom powstał. O działalności p. Piepesa-Poratyńskiego w Gremium aptekarzy lwowskich a później w Gremium aptekarzy Galicji wschodniej jak nie mniej w gal. Tow. aptek. wspominać może nie potrzeba. Pan Piepes-Poratyński był sekretarzem Gremjum pod przewodnictwem ś. p. Karola Mikolasza, po śmierci tegoż zastępcą przewodniczącego za czasów ś. p. Andrzeja Kochanowskiego. Na jednym ze Zgromadzeń gremjalnych wybrany seniorem przeciwko ówczesnemu przewodniczącemu — wyboru nie przyjął, po śmierci ś. p. Kochanowskiego w r. 1892 ponownie przewodniczącym Gremjum wybrany został i piastuje ten urząd dotychczas. — W gal. Tow. aptek. czynnym był przy tegoż założeniu i należy obecnie do najstarszych jego członków. Przez długi czas zasiadał p. Piepes Poratyński w Wydziale Tow., a dnia 2 stycznia 1900 mianowany został jednomyślnie członkiem honorowym. Pierwszy statut Tow.

aptek., jak również zatwierdzona w r. 1874 ustawa organizująca Gremja Galicyjskie i przedłożony Rządowi do zatwierdzenia statut dla Gremjów aptek., wyszły z pod pióra p. Piepesa-Poratyńskiego.

Od czasu założenia „Koła apt. lwowskich“, piastuje p. Piepes-Poratyński godność przewodniczącego tegoż Towarzystwa.

Obok gorącego zajmowania się sprawami zawodu aptekarskiego poświęcał się p. Piepes-Poratyński w życiu publicznem najbardziej sprawom ekonomicznym kraju. Od r. 1884 jest cenzorem Banku austr.-węgier., Banku krajowego od początku jego istnienia, gal. Kasy oszczędności, prezesem Rady nadzorczej „Związku kredytowego“, a po ustąpieniu Dra Zgórskiego był przez sześć lat dyrektorem największego w kraju „Tow. zaliczkowego“.

Pod względem politycznym należy p. Piepes-Poratyński do tych, których patriotyzm już chociażby dlatego żadnej uległości nie ulega kwestji, że sami nigdy o nim nie wspominają, uważając go za rzecz zupełnie naturalną. Jeżeli się jednak o dowody tegoż — których zresztą nie brak we wszystkich polach jego działalności — rozchodzi, to wystarczy nadmienić, że p. Piepes-Poratyński należał od najwcześniejszej swej młodości do tych, którzy asymilację żydów z narodowością polską uważali za jedyny sposób rozwiązania wszelkich kwestji międzywyznaniowych. We wszystkich instytucjach i stowarzyszeniach, które ten cel wzięły sobie za zadanie, odgrywał on zawsze przewodnią rolę — tak że ta tendencja miała w nim w mieście i kraju prawie typowego reprezentanta. Był on też prezesem »Tow. Przymierze Braci«, które dla tych celów założone zostało — z niezmordowaną konsekwencją dążyło do propagowania tej myśli w najszerzych kołach.

Nic dziwnego tedy, że myśl uczczenia 40 letniej pracy zawodowej człowieka tak zasłużonego, przyjętą została z ogólnem uznaniem.

Do życzeń, które w dniu 20-go lutego czcigodny jubilat z wszystkich stron otrzyma przyłącza się także Redakcja Czasop. aptek. ze szczerą gotowością, życząc Mu: ad multos annos.

W chwili, gdy to drukujemy, dowiadujemy się że p. Piepes-Poratyński właśnie wybrany został jednomyślnie Prezydentem Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie. Szczerze tym faktem uradowani, widzimy w tem dowód, że i w naszym społeczeństwie prawdziwa zasługa należyte znajduje uznanie.

Do P. T. Panów Kolegów.

Wydział gal. Towarzystwa aptekarskiego wykonując uchwałę Walnego Zgromadzenia z dnia 2. stycznia b. r. postanowił wręczyć w dniu 20. lutego 1900. W Panu Jakóbowi Piepesowi Poratyńskiemu, Przewodniczącemu Gremium aptekarzy Galic. wsch. i Pośłowi do Rady państwa dyplom honorowego członka galic. Towarzystwa aptekarskiego jako w dniu jubileuszu 40sto letniej pracy poświęconej zawodowi naszemu. Oprócz wykonania uchwały Walnego Zgromadzenia obecny Wydział galic.

Tow. aptek. na podstawie uchwały swej z dnia 9. stycznia b. r. wręczy Jubilatowi adres z podpisami członków Wydziału.

Otrzymawszy w międzyczasie ze strony „Koła aptekarzy lwowskich“ i Gremium aptekarzy Galicyi wschodniej zaproszenie do wzięcia udziału *w wspólnej uczcie na cześć Jubilata w tymże samym dniu* odbyć się mającej, przyłączamy się z przyjemnością do tej pięknej manifestacyi i podajemy następujący program :

a) 20. lutego b. r. o godz. 12. w południe imieniem galic. Tow. aptek. prezes i z łona wydziału wybrani członkowie udadzą się gremialnie do mieszkania Jubilata celem wręczenia dyplomu honorowego i złożenia życzeń;

b) *w uczcie wspólnej tego samego dnia wieczorem* odbyć się mającej wezmą przedstawiciele gal. Tow. aptek. udział.

Ze względu na znaną działalność Jubilata na polu farmacyi, który przez całe życie miał zawsze na oku dobro zawodu, pospieszamy zawiadomić Szanownego Pana Kolegę *o tej niezwykłej uroczystości* prosząc usilnie, by zechciał poprzeć nasze zabiegi podjęte celem uświetnienia takowej.

Dla pragnących wzięść udział w spólnej uczcie, ustanowiło Gremium aptekarzy Galicyi wschodniej dla swoich członków wkładkę 24 koron, zaś dla P. T. Panów współpracowników 10 koron, któreto wkładki nadesłać należy na ręce Wgo Dr. Henryka Mikolascha we Lwowie, najdalej do 15. lutego b. r.

Za Wydział galic. Tow. aptekarskiego :

*Fryderyk Dewechy, Władysław Gruszczyński,
Julian Hausberg, Eugeniusz Gabr. Rein.*

W imieniu „Koła aptekarzy lwowskich“ mamy zaszczyt przypomnieć wszystkim P. T. Kolegom jakoteż członkom naszego gremium i P. P. współpracownikom, iż uroczystość połączona z ucztą *na cześć 40 letniej pracy zawodowej* przewodniczącego Gremium aptekarzy Galicyi wschodn. i prezesa „Koła aptekarzy lwowskich“ *Wgo J. Piepesa-Poratyńskiego* odbędzie się *nieodwołalnie we wtorek dnia 20 lutego b. r.*

Dr. Mikolasch.

Ehrbar.

Sklepiński.

Sprawozdanie

*z XXXI. walnego zgromadzenia galic. Tow. aptekarskiego
odbytego na dniu 2. stycznia 1900.*

Przewodniczący prezes galic. Tow. aptekarskiego p. Walerj Włodzimirski.

Sekretarz p. Julian Hausberg. Obecni członkowie : Adam, Adler, Beer, Bezucha, Bojarski, Doboszyński, Demant, Dewechy, Ehrbar, Fuchs, Gruszczyński, Gabryel, Hay, Jezierski, Klein, Lebedowicz, Lewicki, Lisowski, Łopatyński, Łukasiewicz, Koskowski, Mańkowski. Moczulski, Pilewski, Piepes, Poratyński Jan, Oberhard, Rein Eugeniusz, Scherf, Schönowitz, Starczewski, Tader, Tomaszewski i Zeimer.

Przewodniczący zagaja posiedzenie krótkim przemówieniem oraz poświęca kilka słów wspomnienia zmarłym członkom Towarzystwa śp. Fereszowi, Wodyńskiemu, których pamięć uczciło zgromadzenie przez powstanie, a skonstatowawszy obecność odpowiedniej ilości członków w myśl ust. 5 art. 28. statutu ogłasza walne zgromadzenie za otwarte i zaprasza na drugiego przewodniczącego p. Mańkowskiego a na drugiego sekretarza p. Jana Piepesa-Poratyńskiego.

Na wniosek p. Bojarskiego uwolniono sekretarza od czytania walnego zgromadzenia, gdyż protokół ten był ogłoszony drukiem, a gdy nikt przeciw jego treści nie wnosi uwag przeto uważać należy go za przyjęty. Następnie sekretarz odczytuje sprawozdanie z czynności ustępującego wydziału za czas od 28. września 1898 do 1. stycznia 1900. (Sprawozdanie to ogłoszone drukiem w poprzednim numerze czasopisma tu wypuszczamy.)

Wzmianka o nieporozumieniach istniejących w łonie ustępującego Wydziału, daje powód p. Mańkowskemu do odpowiedniej interpelacji.

Prezes kol. Włodzimirski w odpowiedzi na te interpelacje w dłuższem przemówieniu tłumaczy i przedstawia stosunki panujące wśród członków ustępującego Wydziału, przechodzi kolejno rozmaite zajścia z czasu swego przewodnictwa i wykazuje jakie miał plany dodatniej działalności. Przedstawia następnie jakich doznał przykrości przez czas swego urzędowania od pierwszej chwili do obecnej i jakie nasuwano mu trudności aby uniemożliwić jego dążności i starania i piętnuje pewne grono osób, które usiłują wywołać w łonie Towarzystwa niesnaski dla łatwiejszego przeprowadzenia swoich celów za każdą cenę.

Całe działanie i bezwzględne postępowanie przeciw mnie — mówi p. Włodzimirski — ze strony osób po za Wydziałem stojących a podburzające członków Wydziału nie jest wyrazem walki osobistej, gdyż ja do tego nikomu nie dałem najmniejszego powodu, ale jest wynikiem sprawy ogólnej a dla Towarzystwa nader ważnej i zasadniczej. Walka ta przeciwko mnie datuje się od chwili, kiedy z całą energią występowałem przeciw twierdzeniu jakoby wiadoma kwota 10000 zł. od dawnego Gremium aptekarzy lwowskich pochodząca nie była własnością Towarzystwa aptekarskiego. A gdy do dzisiaj jeszcze ta sprawa zdaje się niektórym osobom być nie załatwioną i możebną do zniesienia, przeto starają się pozbyć mnie aby tem łatwiej działać, że tak jest przekonają się panowie wkrótce.

P. Demant zarzuca Prezesowi, że swego czasu nie poddał jego wniosku pod głosowanie, i że cała sprawa dotycząca weześniejszego zwołania walnego zgromadzenia nie zgodnie z prawdą w protokóle została przedstawiona. P. Włodzimirski wyjaśnia rzecz i odwołuje się na sekretarza p. Hausberga, który protokół spisywał i nie miał pewnie zamiaru ani celu sprawy inaczej przedstawić, jak ona w istocie się miała. Nad wyjaśnieniem wy-

łania się dyskusya, w której głos zabierają pp. Włodzimirski, Demant, Hausberg i Fuchs, ostatecznie zabiera głos p. Władysław Mańkowski i oświadcza, że interpelację wniósł dla tego że już drogą prywatną słyszał różne zarzuty czynione prezesowi, a że jest zwolennikiem zasady: „Audiantur et altera pars“ przeto chciał tu na walnem zgromadzeniu spowodować możliwość poznania prawdziwego stanu rzeczy. Gdy więc teraz on i inni mają dostateczne o rzeczy pojęcie, przeto stawia wniosek zamknięcia dyskusyi nad tą sprawą. Wniosek ten jednomyślnie uchwalono.

Następnie odczytuje p. Erbar sprawozdanie kasowe Wydziału imieniem komisji rewizyjnej. (Wykaz rachunkowy podamy w nr. następnym). Członek tejże komisji kol. p. Gruszyński oświadcza, że komisya znalazła rachunek i administrację we wzorowym porządku i wnosi udzielenie absolutoryum ustępującemu Wydziałowi.

Wniosek ten jednomyślnie uchwalono.

Następują wnioski Wydziału, które referuje prezes p. W. Włodzimirski.

1. Emerytowi gal. Tow. aptek. p. K. uchwalono zapomogę miesięczną w kwocie 20 zł. wypłacać przez rok a względnie do następnego waln. zgrom.

2. Odrzucono wniosek Wydziału, zdążający do udzielenia na obiady dla głodnych dzieci subwencji w kwocie 20 zł.

3. Prezes Towarzystwa p. Włodzimirski przedstawiając w wymownych słowach dodatnią i zaszczytną działalność Seniora gremium apt. p. Jakóba Piepesa-Poratyńskiego około dobra całego aptekarstwa stawia w myśl art. 7. Stat. w imieniu Wydziału wniosek: „walne zgromadzenie mianuje W. P. Jakóba Piepesa-Poratyńskiego honorowym członkiem galic. Tow. aptek.“.

Wniosek został aplauzem przyjęty i jednogłośnie uchwalony.

4. Uchwalono wreszcie 50. zł. na bibliotekę.

Na tem zakończono wnioski Wydziału, przytem przewodniczący zaznacza, że Tow. obecnie nie ma żadnych długów ani zaległości administracyjnych, że je wszystkie wyrównał, a tylko na realności ciąży jeszcze dług hipoteczny 1300 zł.

Pan Mańkowski wnosi jeszcze dodatkowo, ażeby w następnych bilansach zaprowadzić amortyzowanie kosztów inwentarza na wysokości 10% rocznie. Kol. Hausberg popiera ten wniosek z tym jednak dodatkiem, by biblioteki do inwentarza nie wliczono. Wniosek z poprawką uchwalono. Następują wnioski członków Towarzystwa.

Pan Jezierski wnosi, ażeby przyjąć płatnego pisarza ze względu na nadmiar pisaniny i brak czasu członków Wydziału. Przewodniczący p. Włodzimirski wyjaśnia rzecz i wniosek popiera w takiej usodyfikacji ażeby Wydziałowi dać upoważnienie do najeęcia w razie potrzeby chwilowej pisarza i odpłacenia

go odpowiednio. P. Jezierski zgadza się na ten wniosek i zgromadzenie go uchwala.

Pan Gabryel domaga się przeprowadzenia inwentarza biblioteki. Zgodzono się na to ażeby Wydziałowi oddać tę sprawę, a na wniosek p. Włodzimirskiego zezwolić, by w danym wypadku Wydział przyjął kogoś za miernem wynagrodzeniem do pomocy bibliotekarza pod nadzorem tegoż.

Pan Moczulski wnosi petitum do następnego Wydziału, ażeby o ile możliwości ściągać należności od dłużników Tow. mogących obecnie płacić.

Pan Ehrbar przedstawia zebranym na jak wielkie napotyka się trudności przy ściąganu pieniędzy, a p. Dewechy domaga się prowadzenia tych spraw w sposób jak najbezwzględniejszy. Uchwalono też postępować w tej mierze z całą bezwzględnością.

Dla usunięcia centralnych nieporozumień wynikających z dwuznacznego brzmienia statutu wnosi p. Mańkowski, ażeby czas urzędowania nowego Wydziału obejmował okres aż do kwietnia 1901, a rok obecny uważać za przejściowy co zostaje jednomyślnie uchwalone. W końcu podaje pan Dewechy do wiadomości list p. Zahradnika, który usprawiedliwia swą nieobecność na walnem zgromadzeniu i atakuje w gwałtowny sposób prezesa p. Włodzimirskiego, jako odpowiedzialnego redaktora czasopisma aptekarskiego. Wyłania się krótka dyskusya w której głos zabierają pp. Włodzimirski i Koskowski poczem jednomyślnie uchwalono przerwać p. Dewechemu czytanie listu p. Zahradnika i w protokóle zapisać, że walne zgromadzenie nie zezwoliło na odczytanie takiego pisma *i z oburzeniem piętnuje nieprzystoity ton* w jakim list swój p. Zahradnik ośmielił się napisać.

Następują wybory. Wybrani prezesem p. Fryderyk Dewechy, zastępcą prezesa p. Emil Jezierski.

Członkowie Wydziału zostali wybrani pp. Bezucha Wacław, Demant Szymon, Ehrbar Antoni, Fuchs Zygmunt, Gruszczynski Władysław, Hausberg Julian, Hay Szymon, Moczulski Alfred, Piepes-Poratynski Jan, Rein Eugeniusz, dr. Rucker i Starczewski; jako zastępcy wydziałowych pp. Klein Zygmunt, Lebedowicz Ludwik, Oberhard Aleksander, Zeimer Emanuel.

Do komisji kontrolującej wybrani zostali z ramienia walnego zgromadzenia pp. Jakób Piepes-Poratynski, Walery Włodzimirski i Jakób Beiser.

Na tem przewodniczący XXXI. walne zgromadzenie zamknął. —

We Lwowie dnia 2. stycznia 1900.

Julian Hausberg
Jan Piepes-Poratynski
sekretarze.

Walery Włodzimirski
przewodniczący prezes.
Władysław Mańkowski
II. prezes wal. zgrom.

Sprawozdanie

*z 2 posiedzenia Wydziału gal. Tow. aptek. odbytego na dniu
20 stycznia 1900.*

Przewodniczący prezes gal. Tow. aptek. p. Fryderyk De-wechy.

Sekretarz p. Julian Hausberg.

Obecni członkowie wydziału pp. Bezucha, Demant, Gruszczyński, Hay, Jezierski, Rein, Dr. Rucker, Starczewski i Zeimer.

Sekretarz odczytuje sprawozdanie z 1 posiedzenia wydziału, które zostaje przyjęte do zatwierdzającej wiadomości.

Kolega Jezierski odczytuje sprawozdanie rachunkowe z poczynionych wydatków na wspólny opłatek. Zebrano na ten cel 246 koron, z których wydano 229 kor. 38 hel. Pozostała kwota 16 kor. 62 hel. zostaje na wniosek kol. Jezierskiego wcielona do funduszu emerytalnego.

Kol. Rein Eugeniusz przedkłada sprawozdanie co do tekstu adresu dla Seniora p. Piepes-Poratyńskiego. Umówiona cena z p. Wierzbickim za album wynosi kwotę 80 złr., dyplomu honorowego zaś 20 złr. Tekst dyplomu odczytany przez p. kol. Reina zostaje przez Wydział zatwierdzony.

Kol. Prezes przedkłada 2 deklaracje celem przyjęcia kolegów mag. farm. pp. Teodora Gerzabka w Bochni i Romana Krasieńskiego we Lwowie na członków Towarzystwa.

Obydwaj zostają przyjęci na członków Towarzystwa z dniem 1 lutego b. r.

Do skontrum kasy przeznaczają p. przewodniczący kolegów pp. Reina i Gruszczyńskiego.

Prezes przedstawia następnie rzecz o dawnych dłużnikach Towarzystwa i udziela głosu p. kol. Starczewskiemu, który odczytuje długą listę zaległości w wkładkach.

Zaległości te wynoszą około 8000 koron.

Po odczytaniu tejże stawia kol. Starczewski wniosek wezwania wymienionych dłużników imiennie w łamach Czasopisma aptekarskiego, a pewną część tychże oddać następnie adwokatowi do zaskarżenia.

Następuje długa i wyczerpująca dyskusja, w której zabierają głos pp. Dr. Rucker, Demant, Jezierski, Gruszczyński, Rein i Hausberg.

Dr. Rucker wnosi, by tylko tych członków wymienić w Czasopiśmie, którzy zalegają z większymi kwotami i podzielić w ogóle wszystkich na kategorie, i stawia w końcu wniosek wybrania odpowiedniej komisji procesowej. Kol. Rein popiera ten wniosek.

Kol. Hausberg sprzeciwia się na razie użyciu zbyt drastycznych środków i stawia wniosek wysłania wpierw listów upominających, a dopiero gdy dwukrotne wezwanie pozostanie

bez skutku, użycia kroków energicznych, jak to się praktykuje wszędzie. Kol. pp. Gruszczyński, Rein popierają ten wniosek.

Na wniosek kol. Gruszczyńskiego uchwała Wydział umieścić kwotę 100 złr. w pocztowej kasie oszczędności, by wysyłaniem czeków bezpłatnych do pojedynczych członków ułatwić tymże wpłacenie wkładek lub zaległości.

Wniosek kol. Starczewskiego poddany pod głosowanie upadł.

Do proponowanej przez Dr. Ruckera komisji procesowej, która zostaje przez wydział uchwaloną, zostają wybrani: Referent p. Starczewski, Dr. Rucker, E. Rein, Demant i Hausberg.

Następnie kol. Demant przedstawia w krótkości drugą część poprzedniego tematu t. j. o zaległych długach wekslowych członków tow. aptekarskiego. Wskutek ustanowionej ad hoc komisji procesowej, pozostawia się dalszą akcyę w tej mierze tejeż komisji.

Kol. Rein podnosi, by Wydział, ponieważ budżet za rok bieżący w myśl artykułu 29 ust. 5 na walnem zgromadzeniu nie został uchwalony, wyznaczył na ten cel pewną kwotę.

Wydział uchwała w tym względzie w myśl art. 32. ust. 7a, kierować się osnową tego artykułu.

Następnie odczytuje kol. Demant prośbę kol. F. M. o udzielenie wsparcia. a to na podstawie §. 23. statutu.

Wydział jednakże załatwia odmownie tę prośbę, a to z tej przyczyny, że wedle art. 2 tegoż §. (23) rok jeszcze nie minął, jak dostał kol. M. zapomogę na podstawie tegoż samego §.

Jako wolny wniosek, żąda Dr. Rucker, by każdy nowo zgłaszający się członek do Tow., przedkładał metrykę, czy nie przekroczył 40 roku życia, co zostaje uchwalone.

Na wniosek prezesa uchwała Wydział wszelkie druki zamówić, które się okażą potrzebne, jak listy wzywające i t. p.

Na tem posiedzenie zamknięto.

We Lwowie dnia 20 stycznia 1900.

Sekretarz:

Julian Hausberg.

Przewodniczący;

Fryderyk Dewechy.

Zjazd farmaceutyczny w Moskwie.

Program zajęć:

Środa, dnia 10 stycznia 1900 r. O godzinie 8 wieczorem w salonach restauracji »Continental« zebranie przedwstępne celem wzajemnego poznania przybyłych gości.

Czwartek, dnia 11 stycznia. O godzinie 2 otwarcie Zjazdu. Od 7—10 posiedzenie naukowe.

Piątek, dnia 12 stycznia. Od godz. 10—2 posiedzenie poświęcone rozpatrzeniu 2-go punktu programu: »O wynalezieniu środków, dążących do usunięcia braku farmaceutów, ze względu na widoczne

w ostatnich czasach zmniejszenie się kandytów, pragnących poświęcić się zawodowi farmaceutycznemu.

Od godz. 7—10 wieczór posiedzenie naukowe.

Niedziela, dnia 14 stycznia. Od godz. 10—2 posiedzenie, poświęcone rozpatrzeniu 3-go punktu programu: »O konieczności podniesienia poziomu wykształcenia tak ogólnego, jak i specjalnego, odpowiednio do obecnych wymagań nauki i praktyki«.

O godz. 8 wieczorem Koncert w sali Klubu Szlacheckiego.

Poniedziałek, dnia 15 stycznia Od godz. 10—2 posiedzenie poświęcone rozpatrzeniu 4-go punktu programu: »O wynalezieniu środków, dążących do usunięcia szkody, jaką wytwarza w społeczeństwie przygotowanie i ekspedycja lekarstw po za aptekami«.

O godz. 7—10 posiedzenie naukowe.

Wtorek, dnia 16 stycznia. O godzinie 10 rano w Instytucie fizyologicznym zwiedzanie: 1) wystawy zbiorów, przywiezionych przez prof. Tichomirowa z podróży na około świata. 2) Instytutu farmakologicznego prof. Bogosłowskiego i Instytutu bakteriologicznego prof. Gabryczewskiego na Dziewiczym Polu. 3) Ogrodu zoologicznego i stacyi phyto-bakteriologicznej (Bolszaja Priesnia). 4) Laboratorium Wł. Ferrajna. 5) Nowej fabryki perfumeryi A. Ralle i Ski.

Od godz. 7—10 posiedzenie, poświęcone 5-mu punktowi programu »O położeniu aptekarstwa w ziemstwach oraz ogólnych i prywatnych zakładach leczniczych«, — oraz 6-mu: »O konieczności dozwoleń farmaceutom z odpowiednim przygotowaniem do brania czynnego udziału w badaniach higieniczno-sanitarnych«.

Środa, dnia 17 stycznia. Od godz. 10—2 posiedzenie, poświęcone 7-mu punktowi programu: »O podniesieniu w ogóle zawodu farmaceutycznego w całym cesarstwie«.

O godz. 3-iej zamknięcie Zjazdu.

W czwartek dnia 11 stycznia 1900 roku o godz. 2-iej po południu w sali aktowej uniwersytetu moskiewskiego nastąpiło otwarcie Zjazdu Farmaceutycznego. Na Zjazd między innymi przybyli: kurator okręgu naukowego moskiewskiego Nekrasow, rektor uniwersytetu A. Tichomirow, naczelnik moskiewskiego Urzędu Lekarskiego Ostrogłazow, wojenno-medyczny inspektor okręgowy Zauściński; profesowie: Włodzimierz Tichomirow, Czyrykow, Zograf, Czyrwiński; docenci: Ginzberg, Szackij, Kromer, Aleksandrow; Zarząd Moskiewskiego Tow. Farmaceutycznego z prezesem Wł. Ferrajnem na czele; prezes Winogradow i członkowie Zarządu Rossyjskiego Tow. Farmaceutycznego: dyrektor Petersburskiego Tow. Farmaceutycznego O. Wetterholz, prezes Kijowskiego Tow. Farmaceutycznego A. Zeydel; sekretarz St. Kunicki; prezes Kaukaskiego Tow. Farmaceutycznego Jastrzębski; delegat Kijowskiego Tow. Farm. Wz. Pomocy Troickij; delegat Odeskiego Tow. Farm. Gecht; prezes Odeskiego Tow. Aptekarzy Popowski; delegaci Warszawskiego Tow. Farmaceutycznego Jul. Kuśmierski redaktor *Wiadomości Farmaceutycznych* i M. Biało-brzeski; prezes komitetu tymczasowej organizacji farmaceutów petersburskich E. Focht oraz członkowie tegoż komitetu; z kobiet-farmaceutek magistrantka Leśniewska, panna Kapłań, pani Tkeszełaszwili

i panna Pszeniczna; Redaktorzy pism: *Farmaceutycznej Żurnal*: A. Klinge; *Farmacewt* C. Althauzen, *Farmaceutycznej Wiestnik*: B. Sałytkow; *Przeglądu Farmaceutycznego*: B. Gładych; delegat od pracujących w aptekach warszawskich Grochowski; delegat od pracujących w aptekach łódzkich Machajski; przedstawiciele kursistów z uniwersytetów: moskiewskiego, dorpackiego i kijowskiego, delegaci od pracujących w innych miastach i wielu aptekarzy z żonami. Z Królestwa Polskiego oprócz wyżej wymienionych delegatów, przybyli aptekarze: Gessner z Warszawy, Borucki z Chełma, Łagodziński z Radomia, Knichowiecki i Królikowski z Łodzi, Zaporski z Miechowa oraz kursiści: Stróżecki i Jerezskiewicz.

O godz. 7 wieczór w audytorium Instytutu fizyologicznego odbyło się pierwsze posiedzenie naukowe, na którym docent Szackij odczytał referat »O teorii farmakodynamicznej«.

Dnia 12 stycznia posiedzenie ranne zjazdu poświęcone było rozprawom nad wynalezieniem środków, celem zapobieżenia brakowi farmaceutów. Dostarczono 40 referatów w tej sprawie; przewodni czący zebraniu, prof. Czyrykow, zaproponował zatem odczytanie referatów nadesłanych od Towarzystw i grup, oraz odczytanie zrobionego przez Towarzystwo moskiewskie wyciągu, nawiasem mówiąc subiektywnego, z innych referatów

Do opracowania zaś szczegółowego nadesłanych referatów prezydujący proponuje wybranie komisji, złożonej z 2 członków honorowych, (prof. Czyrykow i p. Wałaszko), 5 członków z pośród właścicieli aptek i 5 z pośród pracujących (redaktora *Farmacew. Wiestnika*, Sałytkowa, redaktora warszawskiego *Przeglądu farmaceutycznego* Gładycha (delegata pracowników warszawskich) i pp. Steinberga, Fochta i Klaczko (delegowani pracowników petersburskich.

Z nadesłanych przez Towarzystwa farmaceutyczne i właścicieli aptek referatów dowiadujemy się, iż pracujący z różnych stron domagają się: powiększenia cenzusu naukowego i wykształcenia specjalnego, uregulowania pracy w aptekach, z ustanowieniem normalnych godzin pracy, zniesienia istniejącego dziś przy aptekach dawania w naturze życia i zamiany tegoż na pieniądze, ulepszenia w urządzeniu aptek, wypracowania obowiązkowych postanowień i oddania aptek pod dozór sanitarny, unormowania personelu aptecznego stosownie do obrotu apteki, nie przyjmowania do aptek praktykantów i felczerów (szczególniej w ziemstwach i szpitalach), dozwoleń jedynie farmaceutom być właścicielami aptek, składów aptecznych i fabryk wód sztucznych, zobowiązania wszystkich aptek ziemskich, szpitalnych i miejskich do przyjmowania tylko farmaceutów, skrócenia praktyki, żądanej obecnie od uczniów i pomocników, dania możności łatwiejszego otwierania aptek i przerabiania ich stosownie do dzisiejszych wymagań nauki, stawiając na pierwszym planie stronę naukową, na ostatnim zaś handlową, (referat Tow. rosyjskiego), utworzenia specjalnych inspektorów aptecznych, na wzór dziś istniejących weterynaryjnych, powiększenia odpowiedzialności za sprzedaż trucizn, zebrania danych statystycznych o utrzymaniu pracujących innych instytucji tego samego poziomu umysłowego i porównania

z utrzymaniem farmaceutów, wprowadzenia w aptekach 7-godzinnej pracy (Tow. kaukaskie). utworzenia dwóch typów pracujących: jednych kończących 4 klasy, odbywających 3 lata praktyki uczniowskiej w aptekach i zdających egzamin na stopień podaptekarza, drugich kończących 4 klasy, 2 klasy specjalnie przygotowujące, 4 kursa uniwersytetu i 2 lata praktyki, to przyszli uczeni-farmaceuci (kijowskie Tow. pryncyp.), utworzenia specjalnego funduszu na sanatoria dla chronicznie chorych farmaceutów, oraz utworzenia w różnych stronach kraju sądów rozjemczych (kółko z Sewastopola).

Moskiewskie Towarzystwo w referacie swoim stara się zbić twierdzenie referentów co do braku pracujących.

W czasie zjazdu Towarzystwo farmaceutyczne rosyjskie wydawało codziennie dziennik zjazdu, a w czasie obrad pracowało biuro stenograficzne.

Wieczorne obrady dzisiejsze poświęcone były rozprawom z powodu referatu p. Goldberga „O niejednakowej dobroci sprzedawanego gwajakolu i kreozotu» zakończonych wnioskiem nowego wydania farmakopei.

Z udzielonych przez prof. Tichomirowa i delegata farmaceutycznego przy departamencie lekarskim, p. Weterholtza, wyjaśnień, okazało się, iż farmakopea, zapoczątkowana 3 lata temu, w roku bieżącym wydana będzie.

Sprawa wykształcenia farmaceutów wywołała na posiedzeniu dnia 14-go nader ożywione rozprawy. Z przedstawionych 15 referatów dowiadujemy się, iż wszystkie Towarzystwa jednogłośnie domagają się podwyższenia cezuś naukowego, jako nie odpowiadającego dzisiejszym wymaganiom nauki oraz nie dającego, przy dzisiejszym poziomie, możności brania udziału farmaceutów w pracach bakteriologicznych, sanitarnych i higieniczno-analitycznych, ekspertyzach sądowych i t. p. Jako *minimum* projektowano 6 klas gimnazjum klasycznego lub realnego, z dopełnieniem egzaminu z łaciny.

Wykształcenie wyższe pożądanę 3—4 letnie, już to w specjalnych instytucjach farmaceutycznych, już to na specjalnych wydziałach przy uniwersytetach, oraz 2 letnia praktyka (praktykanci farmacyi) po ukończeniu kursów w aptece, poczem na mocy uprzednio zdanego egzaminu państwowego stopień kandydata farmacyi.

Inni referenci żądają 2-letniej² praktyki uczniowskiej po ukończeniu średniego wykształcenia, egzaminów podaptekarzkich, 2 letniej praktyki pomocnikowskiej i 3—4 lat kursów, jak powyżej; wreszcie jeszcze inni proponowali 2 rodzaje farmaceutów: I-y z maturą, 4 kursami uniwersyteckimi, 2-letnią praktyką, oraz II-gi niższy: 4 klasy gimnazjum, 3 lata praktyki, egzamina podaptekarzkie w uniwersytecie lub urzędzie lekarskim.

Zjazd stanowczo oświadczył się przeciw temu ostatniemu typowi i zgodził się jednogłośnie, iż po za naukami dziś na kursach farmaceutycznych wykładanemi: chemią nieorganiczną i organiczną, zoologią, botaniką, fizyką, mineralogią, chemią sądową, farmacyą, farmakognozyą, farmakologią i medycyną sądową, które oprócz należy na zajęciach praktycznych, wprowadzić należy matematykę ele-

mentarną (wykład taki istnieje w Dorpacie), anatomię, fizyologię, bakteriologię, higienę, chemię techniczną i fizyologiczną, towaroznawstwo, buchalteryę, prawo farmaceutyczne, historię farmacji i chemii, dezynfekcyę i sposób przygotowywania wód mineralnych sztucznych.

Opracowanie ostateczne kwestyi powierzono komisji specjalnej której polecono wypracowanie ostatecznej kwestyi wykształcenia farmaceutów na ostatni dzień zjazdu i przedstawienie rezultatów zjazdowi.

W sprawie ograniczenia sprzedaży po za aptecznej i wyrobu lekarstw referenci żądają: 1) oddania zarządu władania składami aptecznymi jedynie w ręce wykwalifikowanych farmaceutów; 2) odebranie sprzedaży trucizn i lekarstw składnikom nie hurtownym i zmianę nazw tych składów na kosmetyczne lub drogistów; 3) zwiększenie kontroli przez utworzenie specjalnych inspektorów farmaceutycznych z pośród farmaceutów, na wzór istniejących dzisiaj inspektorów weterynaryjnych; 4) zabronienie łączenia składów aptecznych z mieszkaniami właścicieli; 5) zamienienie pracujących obecnie w aptekach wiejskich, kolejowych, szpitalnych i fabrycznych i t. p. felczerów przez wykwalifikowanych farmaceutów; 6) określenie kar za sprzedaż preparatów galenowych; 7) ułatwienie dawania pozwoleń na apteki przez branie pod uwagę tylko liczbę ludności, a nie jak obecnie liczby recept; 7) żądanie od składników, mających prawo sprzedaży trucizn, świadectwa I-ej gildyi; 8) wprowadzenie formularzy dla składników na wzór istniejących dla pracujących w aptekach; 9) pozwolenie sprzedaży trucizn tylko hurtownikom, mający na to z urzędu lekarskiego pozwolenie.

W obradach, w sprawie ogólnego polepszenia bytu aptek, słychać całą falę narzekania na małą dochodność aptek, konkurencyę składów, pogorszające się z roku na rok położenie aptekarzy. Kijowskie Towarzystwo farmaceutyczne proponuje wykup aptek na wzór istniejącego w Szwecyi, dokąd jeździło 2 delegatów Towarzystwa.

W sprawie dopuszczenia farmaceutów do udziału w komisjach higieniczno-sanitarnych i wyjaśnienia, iż farmaceuci dopuszczeni są i obecnie do tych zajęć, żądane są jednak świadectwa z odpowiedniego przygotowania naukowego; wobec braku podobnych instytucji rządowych, postanowiono starać się o wprowadzenie do programu nauk chemii spożywczej, bakteriologii, higieny elementarnej i t. d., przekazując tę sprawę jako dodatkową sekcji naukowej.

Poruszona raz jeszcze sprawa poprawy farmakopei wywołała zebranie komisji, złożonej z pp. profesorów: Czyrwińskiego, Tichomiroma, Bogosławskiego, Czyrykowa; prywat. docentów: Ginsberga, Kromera, Aleksandrowa, Szackiego magistrów farmacji: W. Ferejna i Blauberga, której powierzono zebrać dane co do braków farmakopei, oraz starać się o utworzenie stałej komisji farmakopeowej, na wzór istniejących w Austrii, Niemczech, Francji i t. d.

Zjazd farmaceutyczny zamknięto dnia 17 stycznia o godzinie 5-ej po południu.

Rezultaty zjazdu, można powiedzieć, były dodatnie.

Postanowienia zjazdu uznały za nader pożądane wprowadzenie 7-godzinnej pracy w aptekach w postaci dwóch zmian, w razie zaś trudności przeprowadzenia tego, 8-godzinną pracę, oświadczając się za bezwarunkowem w każdym razie zmniejszeniem godzin pracy.

W sprawie wykształcenia uznano za najodpowiedniejsze 6-klasowe świadectwo gimnazyów, szkół filologicznych lub realnych, (z dodatkowym egzaminem z łaciny w zakresie 3 klas filologicznych) przy wstąpieniu do apteki; dwuletnią praktykę uczniowską, egzamin na podaptekarza w dwuletnią praktykę podaptekarzką, trzyletni kurs uniwersytecki specjalnych instytutach farmaceutycznych przy wydziałach lekarskich uniwersytetów. Do programu wykładów wejść winny: matematyka niższa, higiena, bakteriologia, chemia spożywcza i t. p. by dać możność kończącemu kurs farmacyi zakładania laboratoryów higieniczno-sanitarnych, oraz przyjmowania posad w laboratoryach miejskich.

Kandydat farmacyi, po obronie rozprawy, otrzymuje stopień magistra, a ten, po obronie nowej rozprawy, stopień doktora farmacyi (o stopień doktora farmacyi mogą ubiegać się tylko kończący całkowite szkoły średnie).

Kwestya ułatwień przy dostawaniu przywilejów ulega balotowaniu, przyczem większość 249 na 459 wypowiedziała się za pozostawieniem istniejącego systemu otwierania aptek według liczby mieszkańców i recept, ze zmianą podziału miast na kategorie według liczby ludności, przyczem sprawa wykupu aptek, na wzór dokonanego w Szwecyi (w załadzie za dobrą uznana), do szerszego opracowania specjalnej komisji pozostawiona została.

Jako proponowane zmiany zjazd zatwierdził: posiadaczami aptek składów aptecznych, fabryk wód sztucznych mogą być jedynie farmaceuci w stopniu najmniej prowizora (kandydata farmacyi); ograniczyć prawa własności aptekarzy do posiadania jednej tylko apteki lub składu; wreszcie przymusową sprzedaż apteki po śmierci właściciela w ciągu 5 lat, o ile niema spadkobierców farmaceutów. Składom aptecznym postanowiono zabronić sprzedaży wyrobów galenowych nawet na prawach komisowych i skasować je w miejscowościach z ludnością do 6.000, prowadzić w urzędach formularze, stosownie do dziś praktykowanych dla pracujących w aptekach, oraz kontrolę powiększyć Służbę ma ku temu ustanowienie specjalnej izby aptekarskiej przy radzie lekarskiej, zupełny zarząd sprawami aptecznymi kraju prowadzącej, oraz inspektorów farmaceutycznych gubernialnych, miejskich, powiatowych i okręgowych na prawach rządowych, z pensjami stałemi, wzorując się na ustanowionych niedawno weterynaryjnych. Obowiązkiem inspektorów nadto byłby nadzór, by żadne sklepiki, felczery, osoby prywatne lekarstw nie sprzedawali.

Towarzystwo farmaceutyczne moskiewskie ma obowiązek wniesienia podania do władz co do wszystkich zatwierdzonych przez Zjazd postanowień, wyłączając sprawę polepszenia bytu pracujących, pozostawioną do wzajemnej ugody.

C: k: Namiestnictwo we Lwowie.

L: 5373.

Lwów dnia 29. stycznia 1900.

Odnosnie do pisma z dnia 15 stycznia 1900 l: 66 i na podstawie przedłożonego potwierdzenia ze strony Magistratu kr. st. miasta Lwowa, że aptekarze lwowscy opłacają podatek gminny od spirytusu wynoszący 46 hal. od jednego litra, c. k. Namiestnictwo w myśl § 15. rozporządzenia c. k. Ministerstwa spraw wewn. z dnia 5 grudnia 1899. Dz. pr. p. Nr. 241 zezwala aptekarzom lwowskim na pobieranie wyższych cen za te przetwory spirytusowe, które wyszczególnione są w taksie leków na rok 1900 na stronie 56, a za które według brzmienia § 15. wyż. powołanego rozporządzenia doliczać należy za ilość 10 gramów = 1 halerz. — a za ilość 100 gramów = 8 halerzy do ceny ustanowionej w cenniku leków na rok 1900.

O tem zawiadomić zechce Gremium wszystkich aptekarzy miasta Lwowa.

W zastępstwie
Łoś m. p.

Do Gremium Aptekarzy Galicyi wchodniej we Lwowie.

Wiadomości bieżące.

— Komitet gospodarczy IX. Zjazdu lekarzy i przyrodników polskich uchwalił następujący ogólny program Zjazdu:

W *piątek* 20. lipca 1900 wieczorem: zebranie i powitanie przybyłych uczestników. W *sobotę* 21. lipca 1900: o 8. rano nabożeństwo, o 10. rano otwarcie Zjazdu i I. posiedzenie ogólne, na którym wygłoszą wykłady: prof. N e n c k i z Petersburga i prof. B a r a n o w s k i z Warszawy. Treścią wykłady prof. Baranowskiego będzie: »Walka z gruźlicą, jako zadanie społeczno-narodowe«; o 1. w południe otwarcie wystawy przyrodniczo-lekarskiej; o 4. popołudniu posiedzenia sekcyjne; wieczorem przyjęcie uczestników przez komitet gospodarczy. W *niedzielę* 22. lipca 1900: rano zwiedzanie miasta i zakładów naukowych przyrodniczo-lekarskich i technicznych; popołudniu wycieczka w okolice Krakowa. W *poniedziałek* 23. lipca 1900: od 7—9 rano zwiedzanie miasta i jego zakładów; o 9. rano posiedzenie zbiorowe w sprawie gruźlicy i jej zwalczania; o 4. popołudniu posiedzenia sekcyjne; o 6. wieczorem zwiedzanie parku prof. Jordana. We *wtorek* 24. lipca 1900: od 7—9 rano zwiedzanie miasta, o 9. rano posiedzenia sekcyjne; o 4. popołudniu II. posiedzenie ogólne z wykładem prof. H o y e r a z Warszawy i zamknięcie Zjazdu. We *środę* 25. lipca 1900: wyjazd na wycieczkę do zdrojowisk krajowych i ewentualna wycieczka do Wieliczki.

Prace naukowe Zjazdu odbywać się będą współcześnie w 23 sekcjach, a mianowicie dotąd utworzono następujące sekcje naukowe: 1) matematyczno-fizyczna, 2) chemiczna, 3) mineralogii, geologii i geografii fizycznej, 4) zoologii i anatomii porównawczej, 5) botaniczna, 6) przyrodniczo-rolnicza, 7) techniczna (mechanika, budownictwo, inżynieria i technologia chemiczna), 8) fotografii zastosowanej do celów naukowych, 9) farmaceutyczna, 10) psychologiczna, 11) anatomiczno-fizjologiczna (anatomia, fizjologia, embryologia, histologia, chemia fizjologiczna, antropologia, 12) patologiczna (anatomia patolog., patologia ogólna, bakteriologia lekarska), 13) medycyny wewnętrznej wraz z pediatrią (oraz z balneologią, hydroterapią i farmakologią), 14) chirurgiczna (chirurgia, ortopedia, laryngologia i otyatria), 15) dentystyczna, 16) dermatologiczna, 17) neurologii i psychiatry, 18) okulistyczna, 19) ginekologiczna, 20) medycyny sądowej i toksykologii, 21) medycyny publicznej (hygienu, policja lekarska, badanie środków spożywczych), 22) weterynarska, 23) prasy lekarskiej.

Prace przygotowawcze wszystkich tych sekcji są w pełnym toku. Większość sekcji umieści na porządku dziennym swych obrad kilka z góry oznaczonych tematów, które przedstawia uproszeni do tego sprawozdawcy. Znaczna część tematów jest już obraną, nadto zgłoszono już kilkadziesiąt samodzielnych wykładów. Ostateczny termin zgłaszania samodzielnych wykładów ustanowił komitet na dzień 1. czerwca 1900. Do zgłoszeń powinno być dołączone krótkie streszczenie zgłoszonego wykładu.

Kostanecki, Witkowski

przewodniczący Komitetu

Ciechanowski

sekretarz Komitetu (Wielopole 4).

P. T. PP. Kolegów, którzy nie uiścili prenumeraty za „Czasopismo“, usilnie prosimy o wyrównanie należności.

Treść Nr. 4-go Czasopisma.

Jubileusz Seniora Gremium kol. Jakóba Piepasa-Poratyńskiego; Do P. T. Panów Kolegów; Zaproszenie „Koła aptekarzy lwowskich“; Sprawozdanie z XXXI Walnego Zgromadzenia gal. Tow. aptekarskiego. — Sprawozdanie z 2-go posiedzenia Wydziału. — Zjazd farmaceutyczny w Moskwie. — Cykularz w sprawie podwyższenia taksy za leki spirytusowe. — Wiadomości bieżące. — Ogłoszenia.

Redaktor odpowiedzialny: Teofil Starczewski.

Nakładem galic. towarz. aptek.

Z drukarni W. A. Szyjkowskiego

G. & R. FRITZ Wiedeń.

Hurtowny skład materiałów aptecznych

Acidum carboolicum rectificatum crystallinum.

Acid. carbolic. crud. liq.

Sprzedaż wyrobów smołowych
fabryki chemicznej w Angern.

Przetwory farmaceutyczne

Emplastra,

Extracta, Tincturae, Unguenta
etc. Olea aetherea.

Acidum citricum, Acidum tartaricum.
Tartarus depuratus, Tartarus natronatus.

w kryształach i proszku
chemicznie czyste.

Salvo Petrolia

Unguentum Paraffini G R F

we wszystkich gatunkach.

Acidum et Natrium salicylicum
oraz inne przetwory salicylowe
jak: Salolum, Salipyrinum, Bis-
muthum salicylicum etc. wszyst-
kich znakom. marek fabrycznych.

Cognac fine Champagne, Cognac
d'Espagne, Cognac de Hongrie
prawdziwe marki po
cenach bardzo przystępny. h.

Antipyrinum Hoechst marki:

Lew i Gwiazda **Antipyrinum**
G R F. Marka znakomitej jakości,
odpowiadającej wymaganiom
wszystkich farmakopei.

Wina z Malagi Scholtz Hermanos
ciemny, słodki Malaga sect,
Lacrimae Christi, prawdziwy
Jerez (Scherry) etc. w oryginal-
nych butelkach, począwszy od 16. l.

Przetwory chininowe

Jobsta, Zimmera, Boehringera.
Brunszwickie przetwory jodowe
kokainowe, kodeinowe i bromowe.

Specjalia lekarskie,

dyetetyczne i kosmetyczne
krajowe i zagraniczne.

Glycerinum Sarga i niemiecka

wszelkich jakości

i we wszelkich opakowaniach
po cenach fabrycznych.

Środki opatrunkowe

kapsułki żelatynowe
z najlepszych fabryk
po cenach fabrycznych.

Materiały apteczne proszkowane
ogrubnie, aż do najdelikatniej-
szych z najwzorzorszych mate-
ryałów, Radix Ipeacacuanhae, Iri-
dis, Jalapae, Liquiritiae, Rhei etc

Maszynki do zaklejania opłatków

Opłatki lekarskie,
wsze kich systemów
po cenach fabrycznych.

Natrium hydrocarbonicum AVII
GRF wolna od węglanu dwusodo-
wego bardzo lekkie i puszyste, o
czystym smaku, szybko rozpusz-
zalne. Najtańsza marka w handlu

Farmaceutyczne
i lekarskie przyrządy
instrumenty i utensylja
po cenach fabrycznych.

Napisy według nowego rozporządzenia

Aparat do napisów

farmaceuty

J. POSPISIL'

w **Ołomuńcu** (Austria)

nieoceniony do napisów trwałych na naczyaniach aptecznych i szufladach w aptekach i składach, do wykończenia plakat, do notowania cen w ogłoszeniach, wystawianych w oknach i t. d. czarnym, czerwonym albo białym kolorem.

≡ **Próbki gratis.** ≡

Wszelkie inne aparaty do napisów są naśladownictwem mojego wynalazku.

Dzierżawę lub zarząd

ewentualnie posadę magistra w jednej z aptek w Krakowie lub we Lwowie
poszukuje od 1-go Maja b. r.

Konstanty Marianowski

dzierżawca apteki w Bohorodeczanach.

Własne malarnie szkła i porcelany

Karol Franke, Praga

Karolinenthal Vitekgasse 14

[15]

Kompletne urządzenia aptek

Dyplom honorowy
międzynarodowego zjazdu lekarzy
we Lwowie 1888.

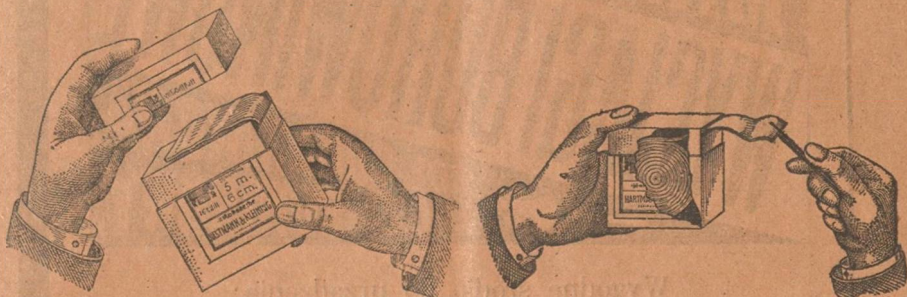
Złoty medal
na międzynarodowych wystawach
farmaceutycznych
we Wiedniu 1883 — w Pradze 1896.

Nagroda państwowa, Cieplice 1895, Hohenelbe 1896

4 dyplomy honorowe, 13 złotych medali, 13 srebrnych i brązowych medali
2 nagrody państwowe.

Fabryka opatrunków Hartmann i Kleining w Hohenelbe (Czechy).

Największa tego rodzaju fabryka, posiada własną blicharnię za pomocą najczystszej wody źródlanej, kładę dla waty, wysmienicie urządzoną pracownię chemiczną. Kompletne urządzenia dla sterylizacji parowej

Steryliczacja w próżni według systemu Dr. Rohrbecka.
Patentowane opakowanie dla sterylizacji i przechowywania aseptycznego. Opakowanie waty na kształt pasek w oddzielnych warstwach.

Patent na watę drzewną, wełnę drzewną i filc drzewny.
Opaski z wełny drzewnej (Hygea) podług Dr. Walchera. — Paski podług rady sanitarnego Dr. Fürsta. — Podkłady z waty drzewnej.

Opaski klejowe i gipsowo-klejowe według Bingerla, w użyciu dogodne, elastyczne i łatwo dające się zdejmować, przytem bardzo mocne.

Gaza chemicznie czysta i gaza jodoformowa w czwórnaśob zwinięta w rolki. **Wata opatrunkowa** w opakowaniu tekturowem albo bez. **Najmniejsze ilości.** Najwygodniejsze i niezawodne opakowanie dla częściowego użycia. **Sola** — opatrunki, rozciągliwe opaski kretonowe z końcami klejonami. **Gelatoid** — jedwabne do zszywania i **Gelatoid-Catgut** jedyny środek antyseptyczny przy ropieniach.

Kompletne skrzynie opatrunkowe dla stacyj policyjnych i ratunkowych, gmin, dóbr, kolei i fabryk. — Takież skrzynie i torby dla straży pożarnej. — Pierwsza pomoc w różnych sortymentach. — Etui dla oficerów, kolarzy, turystów i dla domu. **Opatrunki z Airolem, Amyloformem, Ferropiryną, Jodoformem, Nosophenem, Xeroformem**

Firma dba o nieustające wprowadzanie nowości.

Robotnicy wywiczzeni, Kierownictwo fachowe. — Ruch za pomocą pary i wody Oświetlenie elektryczne.

Stosunki międzynarodowe przez filie w: Heidenheim, Berlinie, Chemnitz, Frankfurcie, Padwie, Rzymie, Turynie, Paryżu, Londynie, Nowym Yorku i Barcelonie.

Pięknie wykonane cenniki, tudzież próbki przesyłamy chętnie i bezpłatnie.

Adres na telegramy: **KLEINING Hohenelbe.**

(23)

Uniwersytet Medyczny w Lublinie

nr inw.: CZ14b - 432

BG 90595/1900/30/4

Na kąpiele

w domu

Wygodne środki do urządzenia:

**mineralnych kąpiele borowinowych i żelazistych
w domu oraz w każdej roku porze.**

Od wielu lat wypróbowane

w Metritis, Endometritis, Oophoritis, Parametritis, Perimetritis, Peritonitis, bladaczce, niedokrewności, żoźlach, krzywicy w celu ułatwienia wessania wypoćin, także w upławach białych, skłonności do poronień, w częściowych porażeniach parezach, w dnie, goścęcu, nerwobolu kulszowym i guzach krwawnicowych.

Henryk Mattoni

w Francensbadzie,

Karlsbadzie — Wiedniu i Budapeszcie.

Nabyć można we wszystkich aptekach, w składach wód mineralnych i w drogueryach.

Paczka pocztowa do Austrii (za opłatą 30 centów) zawiera skrzynezki po 1 kilogramie soli borowinowej. [2]

Redaktor odpowiedzialny: Teofil Starczewski.

Nakładem galic. towarz. aptek.

Z drukarni W. A. Szyjkowskiego.